

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33719
Nom	Diagnòstic i intervenció en subjectes amb necessitats educatives especials
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau de Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau de Pedagogia	101 - Evaluación y diagnóstico en educación II	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MORAL MORA, ANA MARIA	270 - Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació
RAMOS SANTANA, GENOVEVA	270 - Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació

RESUM

Resum descriptiu de l'assignatura

Diagnòstic i Intervenció en Subjectes amb Necessitats Educatives Especials és una assignatura optativa que parteix de la concepció del diagnòstic com una ciència de l'acció: és “des de i per a la pràctica” i es constitueix “en i des de la pràctica”.

Aquesta matèria pretén contribuir a la formació dels i de les professionals del grau en pedagogia del segle XXI que sàpiguem adaptar-se als nous temps, ocupant les seves funcions en diferents àmbits professionals, preferentment en el marc educatiu, i incorporant en la seva formació les competències més actualitzades que el mercat laboral exigeix.

L'assignatura s'estructura en set unitats temàtiques que aborden el diagnòstic i la intervenció en subjectes amb necessitats educatives especials.

Ressaltar el caràcter eminentment aplicat que, des de l'inici tindrà aquesta assignatura i que suposarà la resolució de casos pràctics extrets de contextos reals entorn dels continguts plantejats en aquesta guia, sense oblidar la importància del sustent teòric que un plantejament metodològic i didàctic d'aquest tipus requereix. Això, en part, motivat perquè l'experiència professional demostra que si important és “saber”, més important encara és “saber fer” i ser capaç de resoldre situacions de la pràctica professional amb eficàcia. Per això, a més de procedir al diagnòstic de casos concrets, s'aprofundirà en el procediment d'intervenció. Aquesta visió preferentment pràctica que se li atorga a l'assignatura està en perfecta sintonia amb les demandes de l'actual mercat de treball.

En aquest context eminentment pràctic i perquè el procés d'aprenentatge de l'alumnat s'afermi i enriqueixi, es procedirà a la valoració de casos pràctics, incidint en els errors comesos i aportant procediments adequats per a resoldre'ls.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Requisitos o recomendaciones previas

L'alumnat que cursen aquesta assignatura hauran cursat Diagnòstic en Educació i Metodologia d'Avaluació Educativa, matèries obligatòries de tercer curs que els hauran aportat una adequada fonamentació general del diagnòstic i de la metodologia d'avaluació en el marc educatiu.

COMPETÈNCIES

1307 - Grau de Pedagogia

- Que els estudiants adquirisquen la capacitat d'organització i planificació.
- Que els estudiants siguen capaços de comunicar-se de manera professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.
- Que els estudiants adquirisquen la capacitat de resoldre problemes i prendre decisions.
- Que els estudiants adquirisquen la capacitat per a desenrotllar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.
- Que els estudiants adquirisquen compromís amb la identitat, desenrotllament i ètica professional

- Que els estudiants tinguen la capacitat per a realitzar investigacions educatives en diferents contextos.
- Que els estudiants siguen capaços de gestionar amb qualitat.
- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Resultados de aprendizaje

- Saber utilitzar diferents recursos per a la realització de diagnòstics referits a subjectes amb necessitats educatives especials.
- Seleccionar, saber aplicar, corregir i interpretar correctament proves diagnòstiques aplicables a subjectes amb necessitats educatives especials.
- Saber realitzar avaluacions psicopedagògiques i elaborar informes psicopedagògics, plans d'intervenció i seguiments relatius a subjectes amb necessitats educatives especials.
- Saber aplicar diferents fonts d'informació a la temàtica de l'assignatura.
- Escriure tècnica i correctament un informe psicopedagògic, derivat d'una avaluació psicopedagògica prèvia i el seu corresponent pla d'intervenció.
- Exposar oralment i amb claredat els resultats d'un informe psicopedagògic i el pla d'intervenció, si escau, sobre la base de diferents subjectes amb necessitats educatives especials i contextos als quals puga anar dirigit.
- Saber resoldre casos pràctics relatius al diagnòstic i la intervenció en subjectes amb necessitats educatives especials.

- Saber coordinar els recursos materials i el potencial humà provinent d'altres membres i professionals de l'àmbit educatiu i comunitari.
- Saber aplicar a aquesta parcel·la de la pràctica professional els coneixements, habilitats i destreses d'altres disciplines.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Diagnòstic, necessitats educatives i necessitats educatives especials.

2. El diagnòstic de subjectes amb necessitats educatives especials en el context de l'atenció a la diversitat.

3. Diagnòstic en subjectes amb: deficiència mental; síndrome de Down; deficiència visual; deficiència auditiva; deficiència motòrica; autisme; trastorns de personalitat; problemes de conducta; sobredotació intel·lectual.

4. Avaluació, informe psicopedagògic i pla d'intervenció en el diagnòstic de subjectes amb necessitats educatives especials.

5. Adaptacions Curriculars Individuals Significatives i Adaptacions d'Accés a subjectes amb necessitats educatives especials.

6. Aplicació de tècniques, recursos i instruments a la diagnosi de subjectes amb necessitats educatives especials

7. Aplicació de les noves tecnologies a la diagnosi de subjectes amb necessitats educatives especials.

8. Diagnòstic per a la inserció sociolaboral de subjectes amb necessitats educatives especials**VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	67,50	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent estarà en funció de les modalitats organitzatives i distribució horària que marque la titulació. En qualsevol cas, donat el caràcter teòric-pràctic i aplicat de l'assignatura, s'organitzaran activitats variades: estudi de casos, exposicions breus per part dels i de les estudiants, tasques en equip, etc. donant prioritat a una metodologia que implique una dinàmica basada en el debat i el treball col.laboratiu.

AVALUACIÓ

Per a assegurar l'adquisició i desenvolupament de les competències associades a la matèria, l'avaluació es podrà efectuar mitjançant diversos procediments, tenint en compte les activitats desenvolupades pels estudiants i les diferents opcions triades. Es podran emprar, entre uns altres, els següents procediments:

Proves orals: Saber expressar oralment un treball o lectura.

Proves objectives, on es valorarà l'adquisició de coneixements.

Proves d'execució: Saber aplicar el coneixement teòric a problemes concrets (disseny, execució i avaluació).

Informes/Memòries: Demostrar capacitat de síntesi en la presentació d'Informes.

Treball escrit individual o en grup: (autònom o guiat), prenent en consideració (a) les habilitats de recerca bibliogràfica i informació, (b) l'organització temporal del treball realitzat, (c) l'organització de les idees i arguments expressats, (d) la redacció i exposició adequades, (i) l'originalitat, actualitat i interès del tema.

Sistemes d'autoavaluació: es valorarà l'autonomia i la capacitat autocrítica per a jutjar els seus propis assoliments.

Portafolio: Recollida d'informació per a derivar la qualificació (en funció de l'assistència a les classes, l'assistència a seminaris, la presentació dels treballs, informes, pràctiques, exercicis i, en general, produccions de l'estudiant al llarg del seu procés d'aprenentatge).

Concretament, el sistema d'avaluació de l'assignatura tindrà assignat un percentatge de la nota final d'acord amb la importància atorgada com s'indica a continuació:

Examen final en data oficial: 60%

Portafolio Pràctiques: 30%

Participació a classe: 10%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Blasco, P. (2018). Respuestas a la diversidad en la escuela inclusiva. De la teoría a la práctica. Valencia: Nau Llibres.
- Galve, J. L. y Ayala, C. L. (2002). Evaluación e informe psicopedagógico. Madrid: CEPE.
- Galve, J. L. y Trallero, M. (2002). Adaptaciones curriculares. Madrid: CEPE.
- Sánchez Asín, A. (1996). Necesidades educativas e intervención psicopedagógica. Barcelona: EUB.
- Verdugo, M.A. (dir.) (1995). Personas con discapacidad. Perspectivas psicopedagógicas y rehabilitadoras. Madrid: Siglo XXI.

Complementàries

- Alberti, M. y Romero, L. (2015). Alumnado con discapacidad visual. Barcelona: Graó.
- Alfaro, I.J. (1998). Tendencias en la evaluación psicopedagógica: Un acercamiento a través del ámbito de las dificultades de aprendizaje. Revista de Investigación Educativa, 16(2), pp. 125-154.
- Alfaro, I.J. (2001). El tratamiento de los errores en el diagnóstico en Educación. Revista de Investigación Educativa, 20(1), pp. 433-452.
- Arocas, E., Martínez, P. y Samper, I. (1994). La respuesta educativa a los alumnos superdotados y/o con talentos específicos. Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.
- Bassedas, E. (2010). Alumnado con discapacidad intelectual y retraso del desarrollo. Barcelona: Graó.
- Blanco, R. y otros (1992). Alumnos con necesidades educativas especiales y adaptaciones curriculares. Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.
- Campo, Mª E. y otros (1997). Casos prácticos de dificultades de aprendizaje y necesidades educativas especiales. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.
- Cardona, M.C.; Gomar, C.; Palmés, C. y Sadurni, N. (2010). Alumnado con pérdida auditiva. Barcelona: Graó.
- Generalitat Valenciana (1995). Orientaciones para la atención educativa de los alumnos con necesidades educativas especiales en la educación secundaria obligatoria. Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

- González, E. (2003). Necesidades educativas específicas. Intervención psicoeducativa. Barcelona: Ariel.
- Jiménez, A. (2003). Diagnóstico en educación. Modelo, técnicas e instrumentos. Salamanca: Amarú.
- Lahera Ramos, J., Cepeda Vázquez, R., y García Acevedo, Y. (2019). Concepción pedagógica para el proceso de educación socio inclusiva comunitaria de niños, adolescentes y jóvenes con necesidades educativas especiales. *Opuntia Brava*, 11(3), 147-163. <http://200.14.53.83/index.php/opuntiabrava/article/view/797>
- Marí, R. (2006). Diagnóstico Pedagógico. Un modelo para la intervención psicopedagógica. Barcelona: Ariel.
- Martín, E. y Mauri, T. (coords.) (1996). La atención a la diversidad en la educación secundaria obligatoria. Barcelona: Praxis.
- Padilla, Mª T. (2002). Técnicas e instrumentos para el diagnóstico y la evaluación educativa. Madrid: CCS.
- Peydró, S. y otros (1997). La educación de los alumnos con necesidades educativas especiales graves y permanentes. Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.
- Ramos, G. y Chiva, I. (2018). Altas capacidades: identificación-detección, diagnóstico e intervención. Valencia: Brief.
- Rosell, C.; Soro-Camats, E. y Basil, C. (2015). Alumnado con discapacidad motriz. Barcelona: Graó.
- Sánchez, J. F., Botías, F. E Higuera, A. M. (2002). Supuestos prácticos en educación especial. Barcelona: Praxis.
- Sánchez-Cano, M. y Bonals, J. (2005). La Evaluación Psicopedagógica. Barcelona: Graó.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1.- Continguts

- Es mantenen els continguts inicialment arreglats a la guia docent, ja que són els necessaris per a dominar les competències vinculades a aquesta assignatura, tot i que l'extensió i l'èmfasi poden adaptar-se a les circumstàncies de cada moment.

2.- Volum de treball i planificació temporal de la docència

- Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original.
- Sessions programades per videoconferència en les mateixes dates i hores que les sessions presencials amb la mateixa durada.
- El volum de treball requerit per superar aquesta assignatura es manté inalterat, procurant adaptar els procediments i activitats amb aquesta finalitat.

3.- Metodologia Docent

En aquesta assignatura la docència combina la presencialitat amb la no presencialitat, síncrona o asíncrona. El nivell de presencialitat s'adaptarà a les condicions sociosanitàries de cada moment i a les condicions específiques de l'assignatura. Serà un model híbrid, de manera que les classes teòriques s'impartiran majoritàriament de forma no presencial i en les classes pràctiques prevaldrà la màxima presencialitat que sigui possible. En qualsevol cas aquest model híbrid ha de ser necessàriament flexible per a poder adaptar-se a les circumstàncies.

En la docència no presencial es prioritzaran les modalitats síncrones, que afavoreixen la interacció directa amb els estudiants.

Per quines ferramentes se substitueix la docència presencial en las classes?

- Pujada de materials a l'aula virtual.
- Proposta d'activitats per aula virtual.
- Videoconferència síncrona BBC en els horaris oficials i/o classe presencial.
- Videoconferència asíncrona BBC.
- Diapositives amb locució.
- Debats al fòrum.

Quina adaptació es realitza al sistema de tutories?

- Es manté el sistema de tutories virtuals i en l'horari de tutories presencials disponibilitat del professorat mitjançant correu electrònic / videoconferència amb sessions programades i pactades amb estudiants.

4.- Avaluació

Es potenciaran les activitats d'avaluació contínua, que d'altra banda poden combinar-se amb l'exigència de superar activitats concretes, incloent una avaluació final global. A la Guia d'Aula s'especificaran els detalls del procés, atenent les circumstàncies.

Com s'adapta el sistema d'avaluació a la no presencialitat?

- Presentació semanal d'activitats i casos pràctics (35%).
- Resolució d'altres activitats (20%).
- Prova escrita oberta (examen tradicional) però distribuïda en aula virtual i/o exàmens orals per videoconferència (45%).